

EXPUNERE DE MOTIVE
a propunerii legislative pentru declararea
zilei de
15 iulie – Ziua Mărcii Poștale Românești

O națiune își manifestă identitatea de sine nu numai prin simbolurile naționale consacrate în mod obișnuit prin dispoziții înscrise în Constituție, ci, adesea, și prin alte elemente cu semnificație definitorie, datorită cărora națiunea respectivă își afirmă istoria, valorile morale și politice, precum și obiceiurile de viață socială, felul său de a fi și de a se comporta față de alte națiuni. Alături de simbolurile naționale care au căpătat prin tradiție drept de consacrare și recunoaștere constituțională, fiind astfel oficializate ca valori cu semnificații corespondente față de simbolurile altor națiuni, pot fi invocate cu egală îndreptățire de a fi recunoscute, diferite alte elemente de identitate istorică, politică, culturală, sportivă etc., prin care națiunile fac cunoscut lumii patrimoniul lor spiritual și cultural și își pun în valoare spiritul creativ.

Astfel de elemente identitare cum ar fi, de pildă, flora și fauna unei țări, meșteșuguri artizanale renumite prin unicitatea, iscusința meșterilor, pionieratul ori creația în anumite domenii ale științei și culturii sau creației artistice și multe altele, au vocația de a fi legiferate de Parlament și introduse în acest fel, într-un circuit mondial al valorilor cu care o națiune se poate mândri.

Un astfel de element, cu puternic potențial identitar național este timbrul poștal românesc „Capul de bour”. Timbrul a fost tipărit la Iași, într-o primă emisiune, sub egida Poștei Domnești a Principatului Moldovei la data de 15 iulie 1858. Timbrul poștal avea o formă rotundă în care era reprezentat stilizat *Capul de bour*, semnul heraldic al stemei Principatului Moldova, deasupra căruia era desenată o stea în cinci colțuri. În partea de jos era reprezentată o goarnă poștală în bucla căreia era amplasată valoarea nominală a timbrului. În partea de sus a timbrului se afla legenda *porto scrisori* scrisă cu litere chirilice.

Prima emisiune poștală, formată din patru timbre având valori nominale diferite (de 27, 54, 81 și 108 parale) a fost pusă în circulație la data de 22 iulie 1858. În noiembrie același an, a fost emisă și difuzată pentru servicii poștale o serie nouă a timbrului, reprodusă cu trei valori nominale, fiecare având o formă dreptunghiulară iar legenda *porto gazetei* era scrisă cu litere latine. Valorile nominale ale noului timbru poștal erau 5, 40 și 80 de parale.

Timbrul poștal „Cap de bour” era destinat francării expedierii prin poștă a ziarelor și imprimatelor și mai târziu, și a scrisorilor.

Emisiunea poștală „Cap de bour” nu avea numai o semnificație legată strict de organizarea și funcționarea unui serviciu poștal, chiar dacă serviciul poștal în sine, atesta o politică de modernizare și emancipare a administrației principatului. Reproducerea pe timbrul poștal a *Capului de bour*, element heraldic sugestiv al întemeierii Moldovei, preluat de pe stema acesteia, arăta clar nu numai un element legitim de identitate națională, ci și un instrument formal de afirmare a statalității, în condițiile în care în acea vreme, Principatul Moldovei se afla încă sub suzeranitatea Imperiului Otoman, ostil oricărei manifestări de autonomie politică.

Pentru locuitorii Principatului Moldova, dar și pentru străinătate, cele două prime emisiuni poștale tipărite în atmosfera de renaștere națională, deschisă în 1857 de lucrările celor două Divanuri ad-hoc, aveau semnificația unui curajos act politic de afirmare a autonomiei țării, pregătind, în felul acesta, conștiința publică românească pentru marile reforme constituționale ce au urmat realizării în 1859 a unirii Țării Românești cu Moldova sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza.

De atunci, marca poștală românească, indiferent de forma și reprezentarea grafică, s-a impus ca un reper important al patrimoniului spiritual și cultural al poporului român, depășind relevanța sa filatelică în sine, timbrul poștal devenind, alături de alte simboluri naționale, un element de identitate a activității social-politice și economice a națiunii române în domeniul artei și creației artistice, culturii, sportului etc.

În unele momente ale istoriei moderne, autoritățile statului român au marcat ca element filatelic distinct, apariția timbrului poștal „Cap de bour”. De pildă, în 1932, cu prilejul Expoziției Filatelice Române s-a sărbătorit împlinirea a 75 de ani de la prima apariție a timbrului „Cap de bour”.

Mai târziu, în anul 1937, la **Congresul de la Berna, Uniunea Poștală Universală a recomandat statelor membre, printre care se număra și România, stabilirea unei zile a mărcilor poștale naționale prin realizarea unei emisiuni aniversare speciale.**

România a introdus în circulație prima emisiune de mărci poștale sub genericul **Ziua mărcii poștale românești** la data de 15 noiembrie 1958, cu ocazia Centenarului timbrului românesc. În perioada care a urmat, anual s-a tipărit o emisiune poștală cu tematică specială, prin care s-a marcat în modele sugestive timbrul poștal românesc.

Fiind un mijloc de informare în masă și, totodată, de promovare în lume a valorilor naționale românești, timbrul poștal a căpătat în mod incontestabil, valențele unui autentic instrument de diplomație, istorică și culturală și un adevărat mijloc de educație.

În temeiul argumentelor expuse și ținând seama că potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.13 din 6 martie 2013, timbrul poștal este emis și pus în circulație, exclusiv sub autoritatea statului român și ca atribut al suveranității acestuia, înaintăm Parlamentului României spre dezbatere și adoptare, propunerea legislativă care are ca obiect declararea zilei de 15 iulie ca **Ziua mărcii poștale românești**. Marcarea acestei zile, prin care se omagiază tipărirea primei emisiuni de timbre poștale românești, de la a cărei difuzare se împlinesc 165 de ani în luna iulie 2023, are valențele unui eveniment ce poate fi programat și organizat anual.

Inițiativa legislativă prevede ca marcarea anuală a Zilei Mărcii Poștale Românești de către Compania Națională Poșta Română și Romfilatelia să includă și organizarea unui Târg al mărcilor poștale și al cărților poștale maxime, iar autoritățile administrației publice locale împreună cu inspectoratele școlare județene și cel al Municipiului București pot organiza expoziții filatelice tematice. De asemenea, Romfilatelia va emite anual un produs filatelic special pentru a marca *Ziua Mărcii Poștale Românești*.

În numele inițiatorilor,

Robert Marius Cazanciuc

Lucian Romașcanu